

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาซอฟต์แวร์

บทนำ

การตรวจจับรูปร่างของวัตถุจากภาพถ่ายจัดเป็นงานด้านหนึ่ง ในสาขา Pattern Recognition ซึ่งมีความสำคัญในการแปลความหมายของภาพถ่าย สำหรับการวิเคราะห์ภาพด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาของการตรวจจับรูปร่าง คือ จะมีวิธีการอย่างไร ที่จะตรวจสอบว่ากลุ่มจุดในภาพมีรูปร่างแบบใด

วิธีหนึ่งที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ คือ วิธีการแปลงแบบ Hough หลักการของวิธีนี้ จะแปลงจุดแต่ละจุด ที่อยู่ในระนาบของภาพถ่ายให้อยู่ในปริภูมิพารามิเตอร์ ของ Hough [1] อัลกอริทึมของ Hough สำหรับการแปลงนี้สามารถแยกแยะรูปแบบต่าง ๆ ของวัตถุ อันได้แก่ เส้นตรง, วงกลม, พาราโบลา, วงรี รวมถึงสามารถระบุค่าพารามิเตอร์ของรูปร่างต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้นได้ด้วย

รายละเอียดเกี่ยวกับการแปลงแบบ Hough, การตรวจจับเส้นตรงและเส้นโค้งชนิดต่าง ๆ ได้แสดงไว้ในหัวข้อทฤษฎีการวิเคราะห์ข้อมูลภาพ

ทฤษฎีการวิเคราะห์ข้อมูลภาพ

1. Hough Transform

การแปลงแบบ Hough เป็นการเคลื่อนย้าย (Map) จุดต่าง ๆ บนระนาบของภาพ ให้ไปอยู่บนปริภูมิพารามิเตอร์ (Parameter Space) ของ Hough [2] บนปริภูมิพารามิเตอร์นี้จะบอกถึงค่าพารามิเตอร์ของเส้นโค้งที่ต้องการตรวจจับ ตัวอย่างเช่น การตรวจจับเส้นตรง ($y=mx+b$) ในภาพจะมีปริภูมิพารามิเตอร์ขนาด 2 มิติ ได้แก่ มิติของความชัน(m) และมิติของจุดตัดแกน y (b) หลังจากการแปลงจุดต่าง ๆ ซึ่งแกนภาพของเส้นตรงจะถูกเคลื่อนย้ายไปเป็นจุดจุดหนึ่งที่ตำแหน่ง (m, b) บนปริภูมิพารามิเตอร์ หลังจากการแปลงจะได้ค่า m, b ซึ่งเป็นพารามิเตอร์ของเส้นตรงจากปริภูมิพารามิเตอร์

อีกตัวอย่างหนึ่ง การตรวจจับวงกลม $((x-x_0)^2 - (y-y_0)^2 = r^2)$ จะมีปริภูมิพารามิเตอร์ขนาด 3 มิติ คือ มิติของ x_0, y_0 และ r จุดต่าง ๆ ซึ่งแทนภาพของวงกลมจะถูกเคลื่อนย้ายไปเป็นจุดที่ตำแหน่ง (x_0, y_0, r) ของปริภูมิพารามิเตอร์ภายหลังการแปลงค่าพารามิเตอร์ของวงกลม x_0, y_0 และ r สามารถทราบได้จากจุดในปริภูมิพารามิเตอร์

สำหรับในวิทยานิพนธ์ จะสนใจเฉพาะการตรวจจับเส้นโค้งที่สามารถวิเคราะห์ได้ (analytic curve) สมการของเส้นโค้งสามารถเขียนได้ ในสมการ (2.1) [3]

$$f(\bar{x}, \bar{a}) = 0 \quad (2.1)$$

- $f(\bullet)$ คือ ฟังก์ชันของเส้นโค้ง และเป็นฟังก์ชันสเกลาร์
- \bar{x} คือ เวกเตอร์ของจุดบนระนาบของภาพ มีมิติ 2×1
- n คือ จำนวนพารามิเตอร์ของเส้นโค้ง
- \bar{a} คือ เวกเตอร์ของพารามิเตอร์ของเส้นโค้ง มีมิติ $n \times 1$

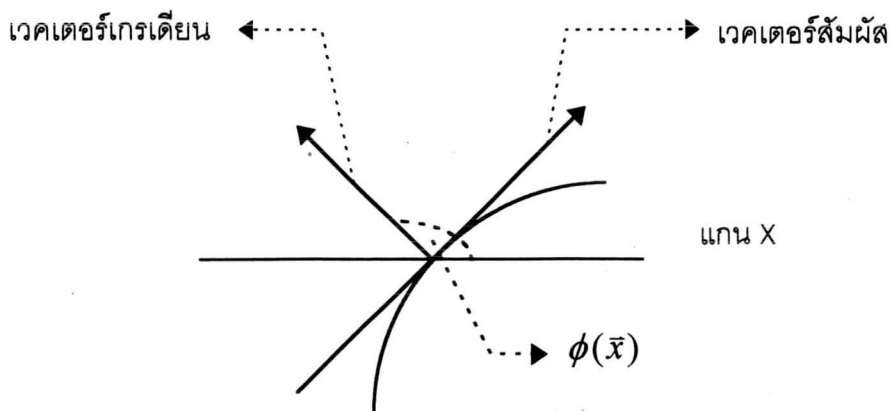
คำนวณค่า

$$\frac{df(\bullet)}{dx} = 0 \quad (2.2)$$

คำนวณค่า $\frac{dy}{dx}$ จากภาพ และคำนวณค่า มุมเกรเดียน $\phi(\bar{x})$ จากสมการ (2.3)

$$\frac{dy}{dx} = \tan(\phi(\bar{x}) - \frac{\pi}{2}) \quad (2.3)$$

ความหมายของ $\phi(\bar{x})$ ดูได้จากรูป (2.1)

รูปที่ 2.1 ความหมายของ $\phi(\bar{x})$

อัลกอริทึมการแปลงของ Hough สำหรับการตรวจจับเส้นโค้ง มีขั้นตอนดังนี้

1.1 นิยามตัวแปรชนิด Array $A(\bar{a})$ สำหรับนับจำนวนโดยแบ่งแกนพารามิเตอร์แต่ละแกน ในปริภูมิพารามิเตอร์ออกเป็นช่วงย่อย ๆ หรือเรียกว่า การจัดระดับสัญญาณ (Quantization) จะได้ตารางย่อย ๆ สำหรับปริภูมิ 2 มิติ หรือลูกบาศก์ย่อย ๆ สำหรับปริภูมิ 3 มิติ หรือ Array ย่อย ๆ สำหรับปริภูมิหลายมิติ แล้วกำหนดค่าเท่ากับศูนย์ในตอนเริ่มต้น

1.2 คำนวณค่า $\frac{dy}{dx}$ ของตำแหน่งจุด (\bar{x}) บนภาพ แล้วนำค่า $\frac{dy}{dx}$ และค่า \bar{x} ไปแทนลงในสมการ (2.1) และ (2.2) ซึ่งจะได้สมการที่เป็นฟังก์ชันของ \bar{a} สองสมการ

1.3 นำสมการ (2.1), (2.2) หลังจากแทนค่าแล้ว มาแก้สมการลดจำนวนตัวแปร \bar{a} ลงได้ 1 ตัว

$$f(\bar{x}, \bar{a}) = 0 \quad \text{โดย} \quad \frac{df}{d\bar{a}}(\bar{x}, \bar{a}) = 0 \quad (2.4)$$

1.4 จากนั้นคำนวณค่า \bar{a} ที่เป็นไปได้ทุก ๆ ค่าจากสมการ (2.4) นำค่า \bar{a} ที่คำนวณได้ไปแทนใน $A(\bar{a})$ ถ้าค่า \bar{a} ที่คำนวณได้ ตกอยู่ใน Array ย่อย ๆ ซึ่งได้นิยามโดยเซตที่มีค่า \bar{a} นั้น เป็นสมาชิกอยู่ เพิ่มค่าจำนวนนับ 1 จำนวนในตัวแปร Array ย่อยนั้น

1.5 ทำข้อ (2) ถึง (4) สำหรับทุก ๆ จุด \bar{x} บนระนาบของภาพ

1.6 หลังจากทำข้อ (1) ถึง (5) สำหรับทุก ๆ จุดแล้ว ค่าพารามิเตอร์ \bar{a} ของเส้นโค้งที่ตรวจจับ คือ ค่าพารามิเตอร์ \bar{a} ที่ชี้ไปยังตัวแปร Array ย่อย ๆ ซึ่งมีจำนวนนับสูงสุด

เนื่องจากในแต่ละจุด \bar{x} บนภาพ จะให้ค่า \bar{a} ซึ่งเป็นคำตอบที่เป็นไปได้หลายค่า ดังนั้นค่า \bar{a} ที่เป็นคำตอบร่วมกัน (common solution) ของทุก ๆ จุด \bar{x} บนระนาบของภาพ จะเป็นค่าพารามิเตอร์ที่แท้จริง \bar{a}^* ของเส้นโค้งที่กำลังตรวจสอบ คำตอบร่วมกันนี้ สามารถทราบได้จาก ค่า \bar{a}^* ที่มีจำนวนนับ $A(\bar{a}^*)$ สูงสุด

2. การตรวจจับเส้นตรง (Line Detection)

Hough Transform สำหรับเส้นตรงใด ๆ ในระนาบของภาพ คือการเคลื่อนย้ายจุดทุกจุดบนเส้นตรงไปเป็นจุดหนึ่งจุดในปริภูมิพารามิเตอร์ [2] ความจริงนี้สามารถนำไปใช้ตรวจสอบเส้นตรง เมื่อมีกลุ่มของข้อมูลที่แสดงขอบ

สมการเส้นตรงใด ๆ สามารถเขียนได้ในรูปของสมการ

$$f(\bar{x}, \bar{a}) = x \cdot \cos\theta + y \cdot \sin\theta - \rho = 0 \quad (2.5)$$

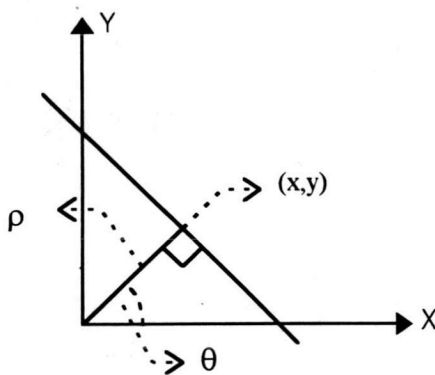
$\vec{x} = (x, y)$ คือเวกเตอร์ของจุดต่างๆบนเส้นตรง

$\vec{a} = (\theta, \rho)$ คือเวกเตอร์ของพารามิเตอร์

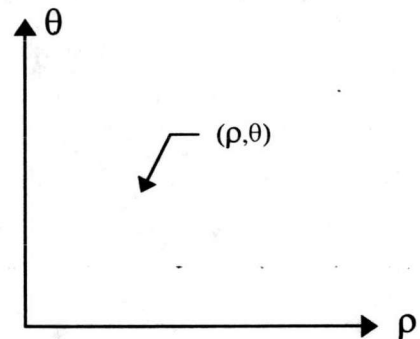
θ คือมุมระหว่างแกน x กับเส้นตรงซึ่งลากจากจุดกำเนิดไปตั้งฉากกับเส้นตรงที่ต้องการตรวจสอบ

ρ คือความยาวของเส้นตรงที่ทำมุม θ กับแกน x และลากจากจุดกำเนิดไปจบลงบนเส้นตรงที่ต้องการตรวจจับ

ค่าต่างๆแสดงไว้ในรูป (2.2)

รูปที่ 2.2 (a) เส้นตรง

รูปที่ 2.2 (b) Hough Transform

การแปลงแบบ Hough จะแปลงจุดต่าง ๆ บนเส้นตรงใด ๆ ให้เป็นจุด $\vec{a} = (\theta, \rho)$ ของเส้นตรงนั้นบนปริภูมิพารามิเตอร์ การหาค่า \vec{a} ซึ่งเป็นค่าพารามิเตอร์ของเส้นตรงนั้น ทำโดยป้อนจุดต่างๆของภาพให้แก่อัลกอริทึมของ Hough ดังกล่าวไว้ในหัวข้อที่ผ่านมา เส้นตรงที่ปรากฏในภาพจะถูกจับได้โดยทราบค่าพารามิเตอร์ \vec{a} ซึ่งมีจำนวนนับสูงสุดเฉพาะที่ (Local maximum) อาจแสดงด้วย procedure [3] ดังนี้

Procedure HoughLine (Integer Xmin, Xmax, Ymin, Ymax; Real ρ, θ ; Integer Array A, P);

begin

for x := Xmin step dx to Xmax do

for y := Ymin step dy to Ymax do

begin

$dx := P(x+\text{delta}, y) - P(x,y);$

$dy := P(x, y+\text{delta}) - P(x,y);$

$\theta := \arctan\left(\frac{dy}{dx}\right) - \frac{\pi}{2};$

$\rho := x \cdot \cos\theta + y \cdot \sin\theta$

$\rho := \text{Quantize } \rho; \quad // \text{ Quantize = การบดเศษ}$

$\theta = \text{Quantize } \theta; \quad // \text{ เพื่อใช้ในการอ้าง Array ได้}$

$A(\rho, \theta) = A(\rho, \theta) + 1$

End

End

3. การตรวจจับเส้นโค้งแบบต่างๆ

สมการเส้นโค้งแบบอื่นที่สามารถวิเคราะห์ได้ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 2.1 [3]

เส้นโค้ง	พารามิเตอร์ \bar{a}	สมการเส้นโค้ง $f(\bar{x}, \bar{a}) = 0$
วงกลม	x_r, y_r, ρ	$(x - x_r)^2 + (y - y_r)^2 - \rho^2 = 0$
พาราโบลา	x_r, y_r, ρ, θ	$(y - y_r)^2 - 4\rho(x - x_r) = 0$
วงรี	$x_r, y_r, \rho_x, \rho_y, \theta$	$\frac{(y - y_r)^2}{\rho_y^2} + \frac{(x - x_r)^2}{\rho_x^2} - 1 = 0$

ตารางที่ 2.1 ตารางแสดงการวิเคราะห์ในเทอมของปริภูมิพารามิเตอร์

สำหรับเส้นโค้งชนิดพาราโบลาและวงรี จะเพิ่มตัวแปร อีก 1 ตัว ตัวแปร จะถูกเพิ่มในสมการที่ (2.3) เป็น

$$\frac{dy}{dx} = \tan[\phi(\bar{x}) - \theta - \frac{\pi}{2}] \quad (2.5)$$

มุม θ ที่เพิ่มเข้าไปนี้จะแทนการหมุนของเส้นโค้งที่เกี่ยวข้องรอบแกนหลักของเส้นโค้งนั้น ๆ จุดประสงค์ของการเพิ่ม เข้าไปในสมการ (2.5) เพื่อปรับปรุงอัลกอริทึมของ Hough ให้สามารถตรวจจับค่าพารามิเตอร์ x_r และ y_r ได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

ในการทำงานเดียวกันกับการตรวจสอบเส้นตรง คือ อาศัยตารางที่ 2.1 ในสมการที่เป็นวงกลมจะมีตัวแปร X_r, Y_r, ρ การตรวจสอบจะเทียบจุด 2 จุด จากนั้นแทนค่า ρ ซึ่งเป็นระยะระหว่างจุด 2 จุด ไปหาจุดศูนย์กลาง โดยมีจุด 2 จุด อยู่บนเส้นโค้งนั้น ด้วยเหตุนี้จึงสามารถคำนวณค่าจุดศูนย์กลาง X_r, Y_r โดยจะต้องกำหนดค่า ρ เป็นช่วงๆ แสดง Procedure [3] ดังนี้

Procedure HoughCircle (Integer Xmin, Xmax, Ymin, Ymax; Real ξ, θ, X_r, Y_r ; Integer Array A, P);

begin

for x := Xmin step dx to Xmax do

for y := Ymin step dy to Ymax do

begin

$dx := P(x+\delta, y) - P(x, y);$

$dy := P(x, y+\delta) - P(x, y);$

for r = r_{\min} step dr until r_{\max} do

begin

$\theta := \arctan\left(\frac{dy}{dx}\right) - \frac{\pi}{2};$

$\xi := \tan \theta;$

$dx := \text{sign}X(dx, dy) \frac{r^2}{(1 + \xi^2)};$

$dy := \text{sign}Y(dx, dy) \frac{r^2}{(1 + \frac{1}{\xi^2})};$

$$X := x + dx;$$

$$Y := y + dy;$$

$$X_r := \text{Quantize } X_r;$$

$$Y_r := \text{Quantize } Y_r;$$

$$r := \text{Quantize } r;$$

$$A(X_r, Y_r, r) = A(X_r, Y_r, r) + 1;$$

End

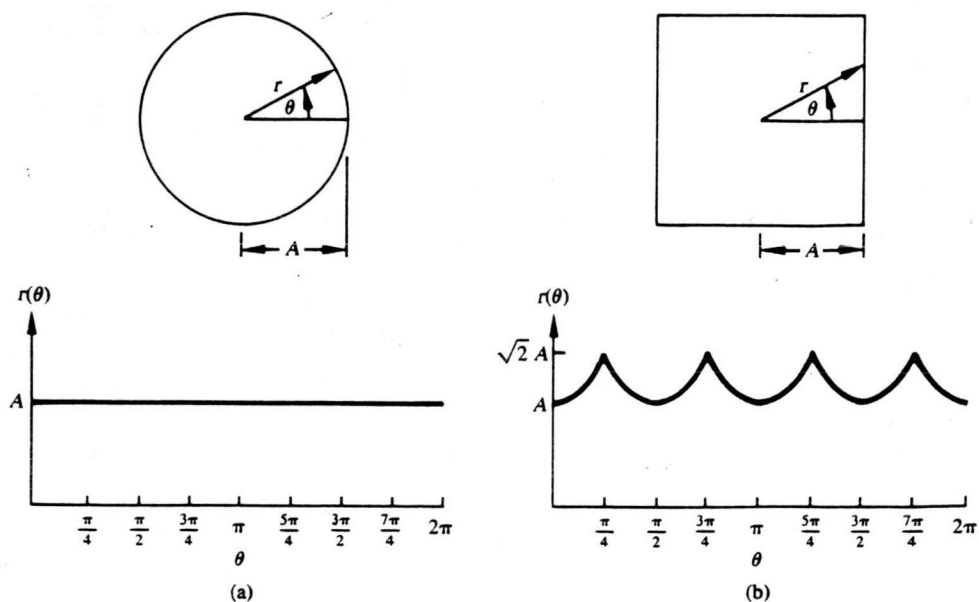
End

End

การวิเคราะห์ห้วงกลมที่ปรากฏในภาพจะถูกจับได้โดย ทราบค่าพารามิเตอร์ \vec{d} ซึ่งมีจำนวนนับสูงสุดเฉพาะที่ (Local maximum) [4,5,6] ในการวิเคราะห์ห้วงกลม ตัวแปรพารามิเตอร์คือ X_r, Y_r, r

4. Signatures

Signature เป็นการแปลงรูปร่างของภาพวัตถุให้เป็นกราฟของฟังก์ชันตัวแปรเดียว วิธีที่ใช้มากวิธีหนึ่ง ก็คือ การแทนรูปร่างของภาพด้วยความยาวของเส้นตรงระหว่างขอบของภาพกับจุดศูนย์กลางของภาพ และมุมระหว่างเส้นตรงนั้นกับแกน x ดังแสดงในรูปที่ 2.3 [2]

รูปที่ 2.3 สองตัวอย่าง Signature แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางกับมุม (a) $r(\theta)$ คงที่ ขณะที่ (b) $r(\theta) = A \sec \theta$ (From Fu, Gonzalez, and Lee [1987].)

ข้อดีของ Signature

1. การเปลี่ยนรูปร่างของภาพ 2 มิติ ให้เป็นกราฟของฟังก์ชันตัวแปรเดียวจะง่ายต่อการวิเคราะห์มากกว่าการวิเคราะห์ภาพ 2 มิติ โดยตรง
2. วิธี Signature จะไม่ได้รับผลกระทบ เนื่องจากการเลื่อนของภาพ เนื่องจากการเลื่อนของกรอบอ้างอิงในขณะที่รับภาพมาจากวัตถุ

ข้อเสียของ Signature

1. การหมุนของภาพในแนวรัศมีจะมีผลต่อกราฟของฟังก์ชัน ที่ได้จากวิธี Signature การแก้ปัญหานี้สามารถทำได้ โดยเลือกจุดขอบที่มีระยะห่าง $r(\theta)$ สูงสุดเป็นจุดอ้างอิงเริ่มต้น สำหรับการทำวิธี Signature
2. ปัญหาเนื่องจากขนาดของภาพที่เกิดขึ้นในขั้นตอนของการเก็บภาพ จะทำให้กราฟของฟังก์ชันที่ได้จากวิธี Signature เปลี่ยนแปลงไป ก็สามารถแก้ไขได้โดยใช้วิธี Normalized ค่า $r(\theta)$ ให้อยู่ในช่วง $(0,1)$

นอกจากนี้ยังมีวิธี Signature แบบอื่น ๆ ได้แก่

วิธี Signature ที่ใช้วิธีเปลี่ยนรูปร่างของภาพ ให้เห็นเป็นกราฟของฟังก์ชันระหว่าง $r(\theta)$ กับ มุม หรือ มุมของเส้นสัมผัสที่จุด r กับแกน x [2]

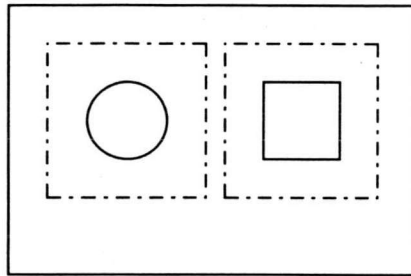
วิธี Signature ที่ใช้ slope density function (sdf) วิธีนี้จะสร้าง sdf จากแผนภาพฮิสโตแกรมของมุมเส้นสัมผัสที่จุดทั้งหมดของภาพวัตถุ sdf จะแสดงถึงความหนาแน่นของค่ามุมเส้นสัมผัสค่าต่าง ๆ ของรูปร่างในภาพนั้น ๆ [2]

จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลภาพ ซึ่งอาศัยความรู้พื้นฐานของ Hough Transform และวิธี Signature จะเห็นได้ว่าแต่ละวิธีการจะมีข้อดีต่างกัน ซึ่งสรุปได้ว่าถ้าเป็นวิธีวิเคราะห์ทั้งภาพ (Global Processing) ด้วยวิธีการของ Hough Transform มีข้อดีที่ข้อเสียคือมีการคำนวณมากวมถึงการใช้ memory ค่อนข้างมาก เนื่องจากตัว วิเคราะห์ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันทั้งหมด จึงทำให้มีผลต่อเวลาเป็นอย่างมาก สำหรับวิธีการของ Signature คือการวิเคราะห์แบบเป็นส่วน ๆ (Local Processing) ซึ่งจะเป็นข้อดีที่สามารถกำหนด signature ในขอบเขตที่จำกัดและง่ายในการวิเคราะห์ เพราะใช้จุดอ้างอิงที่แน่นอน

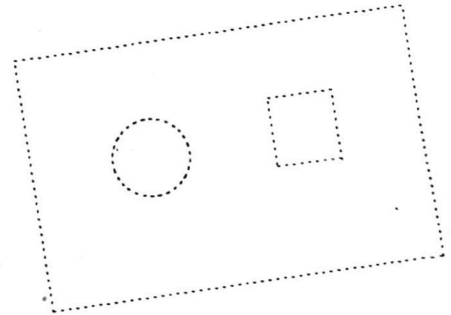
จากบทสรุปข้างต้นเรานำข้อดีของแต่ละส่วนมารวมกัน ในวิทยานิพนธ์นี้ได้เสนอวิธีการใหม่โดยการสร้างข้อกำหนด และวิธีการใหม่ขึ้นมา จัดการกับข้อมูลภาพ โดยแบบที่ต้องมีการเตรียมข้อมูลไว้ก่อน

5. Tool Matching

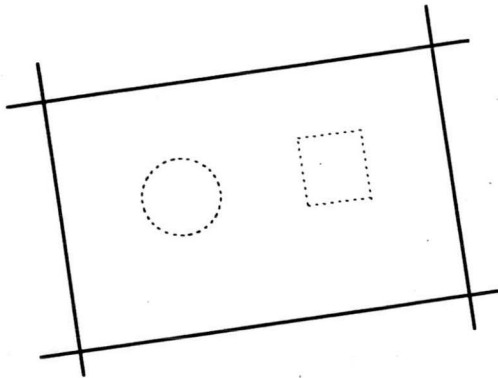
แนวความคิดเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีการเตรียมไว้ด้วยการกำหนด เป็น เครื่องมือ (Tool) ซึ่งจะมีข้อมูลเพื่อกำหนดขอบเขตในการวิเคราะห์แบบเป็นส่วน ๆ และข้อมูล สำหรับสร้างการ matching ด้วยการอาศัย Hough Transform และ Signature ซึ่งวิธีการวิเคราะห์จะ เปลี่ยนไปตามข้อมูลที่กำหนดไว้ แสดงขั้นตอนการวิเคราะห์ที่ได้ ดังรูปที่ 2.4 .

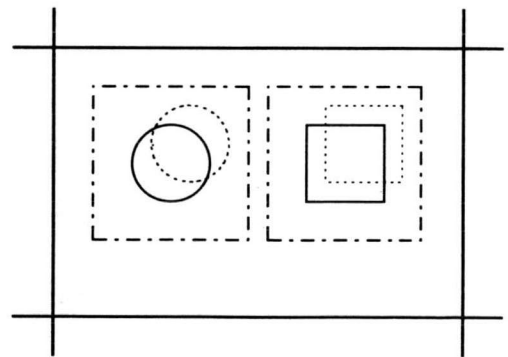
a) ข้อมูลจากการเตรียมชิ้นงาน

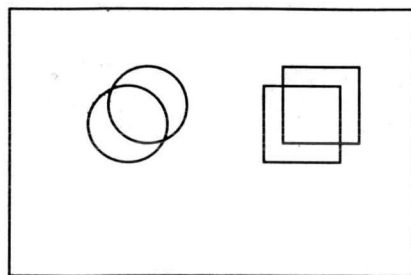
b) ข้อมูลภาพที่ได้จากการอ่านชิ้นงาน

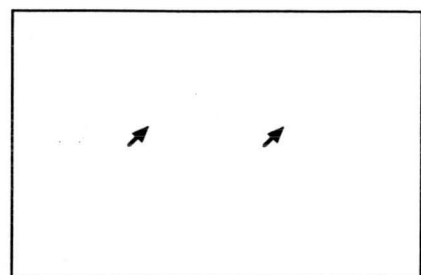
c) การกำหนดแนวอ้างอิง

d) จัดกรอบให้ตรงกัน

e) การวิเคราะห์ข้อมูล

f) เวกเตอร์แสดงความคลาดเคลื่อน

รูปที่ 2.4 แสดงตัวอย่างขั้นตอนการวิเคราะห์ด้วย Tool Matching

การเตรียมชิ้นงาน ได้จากการวางตำแหน่งของเครื่องมือลงบนแผ่นชิ้นงานซึ่งเครื่องมือได้ถูกกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการวาดและขอบเขตสำหรับการวิเคราะห์ไว้แล้ว

ข้อมูลภาพจากการอ่าน ได้จากเครื่องอ่านภาพแผ่นโลหะเรียบที่มีรูปแบบของข้อมูลตามที่กำหนดไว้หรือได้จากเครื่องอ่านภาพอื่น ๆ แล้วนำข้อมูลมาทำการแปล

การกำหนดแนวอ้างอิง คือ การกำหนดแนวเส้นตรงด้วยการเลือกกลุ่มของข้อมูลที่เป็นส่วนหนึ่งของแนวขอบทั้งสี่ด้าน

การจัดข้อมูลให้ตรงกัน คือ การวางข้อมูลภาพทั้งหมดให้อยู่ใกล้เคียงกับข้อมูลที่เตรียมไว้ เพื่อให้ข้อมูลภาพที่เป็นส่วน ๆ อยู่ในขอบเขตการวิเคราะห์ของเครื่องมือ

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้จากการนำข้อมูลของเครื่องมือแต่ละเครื่องมือทำการวิเคราะห์ในขอบเขตที่เครื่องมือกำหนดไว้ โดยเครื่องมือที่มีขอบเขตเล็กที่สุด จะได้แยกข้อมูลที่วิเคราะห์ออกก่อน จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับเครื่องมือที่มีขนาดใหญ่กว่า เพราะข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วนี้อาจไปอยู่ในขอบเขตของเครื่องมือตัวอื่น ๆ ได้ ด้วยวิธีการนี้จะช่วยไม่ให้เกิดการวิเคราะห์ข้อมูลซ้ำซ้อน

ผลการวิเคราะห์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลจะทำการเปลี่ยนข้อมูลภาพที่มีรูปแบบ Raster ให้เป็นข้อมูลแบบเวกเตอร์ แล้วทำการเปรียบเทียบเวกเตอร์ที่วิเคราะห์ได้กับเวกเตอร์ที่เตรียมไว้ เพื่อแสดงผลความคลาดเคลื่อนด้วยเวกเตอร์ ซึ่งจะแสดงการคลาดเคลื่อนของการเจาะหรือบีม

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาซอฟต์แวร์

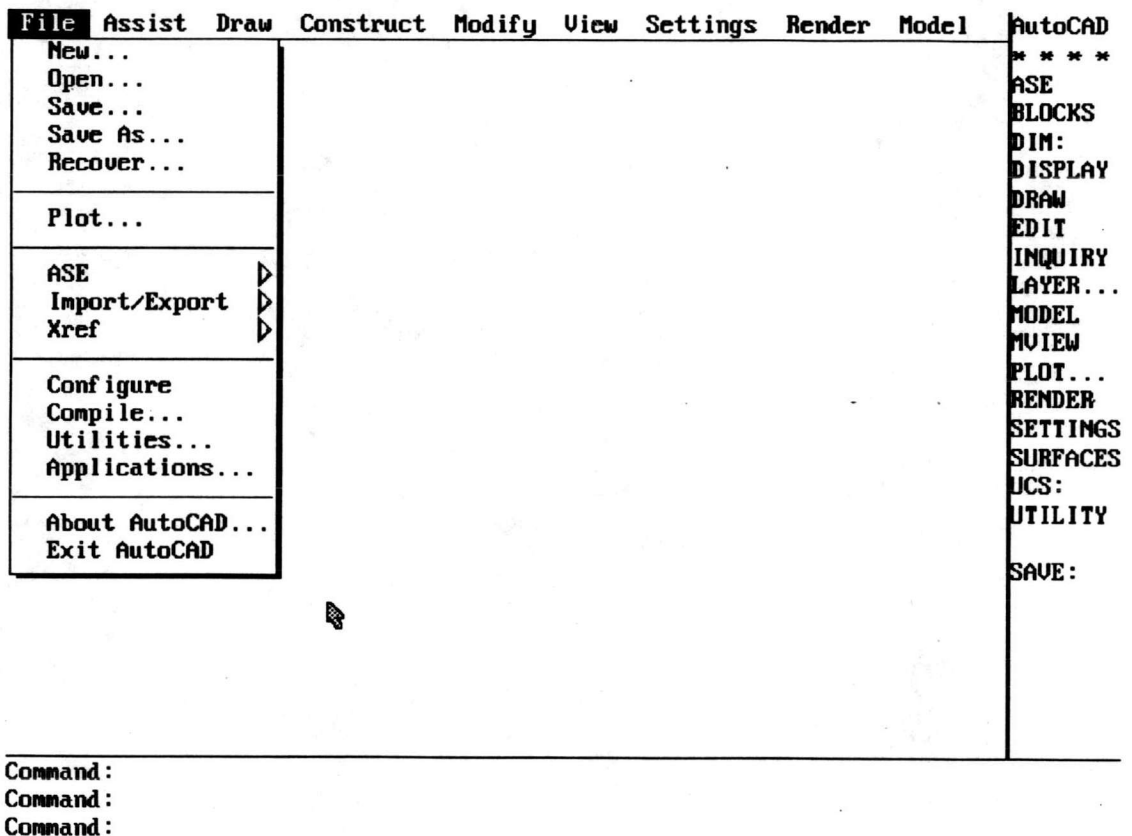
1. แนวคิดการใช้เครื่องมือ

หลักการพื้นฐานเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาจะต้องสนับสนุนกับแนวความคิดทางทฤษฎีที่จะใช้เป็นแนวทางการพัฒนา แต่ในบางกรณีก็ไม่เป็นเช่นนั้นอย่างในงานวิจัยนี้มีการใช้ แพคเกจ AutoCAD ในการสร้างแบบสำหรับผลิตชิ้นงานอยู่แล้ว อีกทั้งบุคคลากรที่ทำงานอยู่มีความคุ้นเคยกับแพคเกจนี้อยู่ เป็นเหตุให้การเลือกเครื่องมือในการพัฒนาซอฟต์แวร์ได้ส่วนหนึ่ง แต่แพคเกจ AutoCAD [7,8,9,10,11,12] ยังมีส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สนับสนุนให้พัฒนาได้ ซึ่งจะกล่าวในลำดับต่อไป

2. ลักษณะเฉพาะ

รายละเอียดของแพ็คเกจ AutoCAD แสดงให้เห็นว่ามีลักษณะเฉพาะที่สนับสนุนเพื่อจะใช้ในการพัฒนาได้ มีอยู่ 3 ระดับ คือ

Menu System[10]ทำให้การเลือกใช้คำสั่งต่าง ๆ หรืออาจเป็นกลุ่มคำสั่งก็ได้ ส่วนนี้ช่วยในการพัฒนาในระดับการติดต่อกับผู้ใช้ ดังรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 ตัวอย่างแสดง Menu System ของแพ็คเกจ AutoCAD

AutoLISP เป็นภาษาโปรแกรมที่จัดการข้อมูลแบบ List [7,8] ซึ่งเหมาะสมกับการพัฒนาซอฟต์แวร์ที่มีข้อมูลมาก ๆ และมีรูปแบบที่ลงตัว แต่การทำงานจะเป็นแบบ Interpreter ดังรูปที่ 2.6

```

.....
.....
..... >>> TOOL UTILITY PROGRAM <<<
.....
.....
..... AutoCAD Command :
..... => toolcut , toolcons , tn
.....
.....
..... AutoLISP Defun :
..... => transpoint , intersget , objcompre
..... => toolprepare , toolsep , toolset , toolplace , toolgen
..... => toollist
.....
.....
(defun transpoint (tp_point tp_angle)
  (setq tp_x (car tp_point))
  (setq tp_y (cadr tp_point))
  (if (/= tp_angle 0.0)
    (progn
      (setq tp_xyr (sqrt (+ (* tp_x tp_x) (* tp_y tp_y))))
      (setq tp_xya (atan tp_y tp_x))
      (setq tp_x (* tp_xyr (cos (+ tp_xya tp_angle))))
      (setq tp_y (* tp_xyr (sin (+ tp_xya tp_angle))))
    )
  )
  (list tp_x tp_y 0.0)
)

```

รูปที่ 2.6 ตัวอย่างโปรแกรม AutoLISP

ADS เป็น Library ที่เรียกใช้โดยภาษา C [9] และสามารถพัฒนาซอฟต์แวร์
ด้วยภาษาโปรแกรม เช่น ภาษา C ได้ ซึ่งเป็นภาษาแบบ Compiler
ซึ่งทำงานได้เร็วกว่า แบบ Interpreter ดังรูปที่ 2.7

```
//
// Program Mapping Data in XY-Plane to Parameter Plane with Hough Transform
//
static int fhttp(struct resbuf *rbhttp)
{
    ads_real htx1,hty1,htx2,hty2;
    ads_real hts,hta,pi= 3.14159265;

// ads_printf("Hough Transform\n");
    if (rbhttp == NULL)
        return RTERROR;
    if (rbhttp->restype == RTPOINT) {
        htx1 = rbhttp->resval.rpoint[X];
        hty1 = rbhttp->resval.rpoint[Y];
    } else {
        ads_fail("Argument should be an point 1");
        return RTERROR;
    }
    rbhttp = rbhttp->rbnext;
    if (rbhttp == NULL)
        return RTERROR;
    if (rbhttp->restype == RTPOINT) {
        htx2 = rbhttp->resval.rpoint[X];      /* Save in local variable */
        hty2 = rbhttp->resval.rpoint[Y];      /* Save in local variable */
    } else {
```

รูปที่ 2.7 ตัวอย่างโปรแกรมภาษา C ที่เรียกใช้ Library ADS

```

        ads_fail("Argument should be an point 2");
        return RTERROR;
    }

    hta = atan((hty2 - hty1)/(htx2 - htx1)) - pi/2;
    hts = htx1 * cos(hta) + hty1 * sin(hta);
// ads_printf("Picture Plane => \(%0.3f,%0.3f) \(%0.3f,%0.3f)\n",htx1,hty1,htx2,hty2);
// ads_printf("Parameter Plane => \(%0.3f,%0.3f)\n",hts,hta);
    rbhpt=ads_buildlist(RTREAL,hts,RTREAL,hta,0);
    ads_retlst(rbhpt);
    return RTNORM;
}

```

รูปที่ 2.7 ตัวอย่างโปรแกรมภาษา C ที่เรียกใช้ Library ADS (ต่อ)

จากลักษณะเฉพาะที่กล่าวมานี้จะนำมาใช้ในการพิจารณาในทุกส่วนที่เหมาะสม เช่น ADS ใช้พัฒนาในส่วนที่เป็น function ในการคำนวณ

3. นำเครื่องมือมาประยุกต์

ส่วนนี้จะอ้างถึงรายละเอียดทางเทคนิคของการเก็บข้อมูล ที่ใช้ในแพ็คเกจ AutoCAD ในการเลือกใช้แพ็คเกจ AutoCAD สำหรับพัฒนาตามแนวทางทฤษฎีที่เหมาะสม จำเป็นต้องตรวจสอบวิธีการและลักษณะข้อมูลให้สามารถพัฒนาตามแนวทางทฤษฎีได้เหมาะสม การใช้ข้อมูลมาประยุกต์มี 2 ส่วนคือ

ส่วนเก็บรายละเอียดสำหรับเครื่องมือวาดแบบ เช่น ขอบเขตการวิเคราะห์ของเครื่องมือวาดแบบตัวนั้น ๆ ส่วนที่สองเป็นส่วนที่ใช้ในระหว่างการวิเคราะห์ เช่น เก็บตำแหน่งอ้างอิงเส้นโค้งในแต่ละเส้นที่ประกอบเป็นเครื่องมือ